Gemeente Amsterdam

Vastgesteld door: Zita Pels, Energietransitie, op datum: 07.04.2025
Opdrachtgever: Bas de Jong
Directie: Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur & Energie

Participatieplan elektriciteitsstations

Wat gaan we doen?

In 2050 moet het Amsterdamse elektriciteitsnetwerk minstens 3 keer zoveel elektriciteit aankunnen als nu om aan de groeiende elektriciteitsvraag te voldoen. TenneT en Liander, de beheerders van ons elektriciteitsnet, zullen daarom de komende jaren ongeveer 13 bestaande elektriciteitsstations uitbreiden en ongeveer 30 nieuwe elektriciteitsstations bouwen. De meeste werkzaamheden vinden plaats tussen nu en 2035. In het Ontwikkelingskader 'Elektriciteitsvoorziening Amsterdam 2035' staat beschreven hoe de netbeheerders en Gemeente Amsterdam dat samen aanpakken. Op amsterdam.nl/stroom leest u meer over de opgave rondom de elektriciteitsvoorziening in Amsterdam.

Waarom doen we dit samen en wat is uw invloed?

De uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk heeft gevolgen voor alle Amsterdammers. Daarom is het belangrijk om de omgeving van bestaande en nieuwe elektriciteitsstations goed te informeren en te betrekken. De participatie, die gemeente en netbeheerders samen organiseren, richt zich op het maken van betere plannen en het betrekken van bewoners en ondernemers bij de realisatie van een elektriciteitsstation.

De gemeente en de netbeheerders hebben de volgende afspraken gemaakt:

- Dit participatieplan is het overkoepelende plan voor alle elektriciteitsstations. Dit plan is gebaseerd op de Participatieverordening van de gemeente Amsterdam.
- De aanpak per project kan verschillen, want ieder project en iedere omgeving is anders. De aanpak voor het project past altijd binnen dit overkoepelende participatieplan.
- De omgeving wordt tijdig en volledig geïnformeerd over het project, de gemaakte keuzes van het projectteam en de gevolgen voor de buurt.
- We geven duidelijkheid over de mate waarin bewoners betrokken kunnen worden bij (onderdelen van) de veranderingen en gevolgen.
- We zijn transparant en communiceren in begrijpelijke taal, afgestemd op de betrokkenen per project.
- Omwonenden worden vanaf het locatiebesluit betrokken. Zo is er ruimte om zorgen en wensen te horen van de buurt. U wordt op de hoogte gehouden welke inbreng we wel/niet kunnen meenemen in de plannen en waarom.
- Na het locatiebesluit ontvangt de directe omgeving een brief met informatie over het project en verwijzing naar de projectpagina van het elektriciteitsstation. Voor Liander is dit via de pagina Dit doet Liander in Amsterdam. En voor TenneT is dit via de pagina Uitbreiding stroomnet in Amsterdam. Op de projectpagina delen we projectinformatie en de (eerstvolgende) participatiemogelijkheden. Gemeente Amsterdam neemt de leiding over de participatie tot en met het locatiebesluit. Vanaf de stedenbouwkundige en ruimtelijke inpassing neemt de netbeheerder de leiding.

Bij realisatie van een elektriciteitsstation, onderscheiden we in de communicatie en participatie de volgende fases:

1. Locatiebesluit
2. Stedenbouwkundige en ruimtelijke inpassing en het ontwerp
3. Omgevingsplan
4. Vergunningen
5. Uitvoering werkzaamheden

1. **Locatiebesluit: waar komt het elektriciteitsstation?**

Gemeente Amsterdam onderzoekt samen met de netbeheerders geschikte locaties voor het bouwen of het vernieuwen van een elektriciteitsstation. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met de benodigde en beschikbare ruimte in het zoekgebied, gemeentelijk beleid (alle plannen en regels van de gemeente), afstand tot woningen, en gevolgen voor de buurt en/of de stad. De wethouder, het college van burgemeester en wethouders of het dagelijks bestuur neemt vervolgens een besluit over de locatie van het elektriciteitsstation. Dit noemen we een locatiebesluit en is een kennisgeving. In de context van een locatiebesluit voor een elektriciteitsstation is een kennisgeving een formele mededeling aan u en andere belanghebbenden over de geplande bouw of vernieuwing van het elektriciteitsstation.

Participatiedoel: Bewustwording. We vinden het belangrijk dat u tijdig op de hoogte bent van een locatie van een elektriciteitsstation. We willen transparant zijn in de keuze van de locatie zodat u weet waarom we tot deze keuze zijn gekomen. We kondigen aan dat er in uw buurt een elektriciteitsstation wordt gebouwd of vernieuwd.

Participatieniveau: Informeren en luisteren. U kunt niet meedenken over de locatie van een elektriciteitsstation. Dit komt onder andere doordat Amsterdam erg vol gebouwd is, waardoor het bouwen/vernieuwen van een elektriciteitsstation technisch ingewikkeld is. En dus de keuzes heel beperkt zijn. Er moet rekening gehouden worden met allerlei geldende regels en de beperkte ruimte in de ondergrond. Gemeente Amsterdam en de netbeheerders doen samen onderzoek naar mogelijke locaties. De gemeente weegt de verschillende belangen af en neemt een besluit over de locatie van het elektriciteitsstation. Een mogelijke locatie wordt onder andere beoordeelt op technische haalbaarheid van het elektriciteitsstation en de kabelverbindingen.

U wordt op de volgende manieren op de hoogte gehouden:

- Het locatiebesluit wordt gepubliceerd op de projectpagina van de netbeheerder.
- In de buurt worden (informele) gesprekken gevoerd met bewoners, belanghebbenden, de lokale gebiedsmakelaar en het dagelijks bestuur. Op basis hiervan wordt bekeken hoe het (persoonlijk) contact met de buurt het beste kan worden vormgegeven.
- Omwonenden en bedrijven in de buurt van het geplande elektriciteitsstation ontvangen een brief van de gemeente en de netbeheerder(s). In deze brief staat informatie over het locatiebesluit en een link naar de projectpagina van het elektriciteitsstation. Daarnaast worden contactgegevens verstrekt. Ook bevat de brief aanvullende informatie over de manier waarop u geïnformeerd en betrokken wordt.

2. Stedenbouwkundige en ruimtelijke inpassing en het ontwerp

De netbeheerder laat een ontwerp voor het elektriciteitsstation uitwerken. Dit ontwerp moet onder andere voldoen aan de technische eisen van de netbeheerder en aan de (welstands)eisen van de gemeente. De gemeente Amsterdam laat zich voor het ontwerp adviseren door de Commissie Omgevingskwaliteit (COK). Het COK toetst of het ontwerp voldoet aan de ruimtelijke kwaliteitseisen van Amsterdam.

Participatiedoel: Bewustwording en kwaliteit. We willen transparant zijn over de ruimtelijke inpassing van het elektriciteitsstation. Verder betrekken wij u graag bij het project zodat belangen, perspectieven, standpunten en behoeftes beter in beeld komen en het ontwerp kwalitatief beter wordt.

Participatieniveau: Adviseren. De netbeheerders stellen technische (veiligheids)eisen aan de realisatie van het elektriciteitsstation. Daarnaast is er wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid die leidend zijn. U kunt uw wensen kenbaar maken over het ontwerp van het gebouw en, indien mogelijk, over de inrichting van het terrein. We laten u weten wat we met uw ideeën (kunnen) doen.

U wordt op de volgende manieren op de hoogte gehouden:

- Omwonenden worden geïnformeerd over de participatieruimte van de inpassing.
- Omwonenden kunnen ideeën meegeven over het uiterlijk van het elektriciteitsstation en het hekwerk, vóórdat de ontwerpfase is gestart. We stemmen de aanpak waarin u kunt meedenken af op de buurt en de omgeving waarin we gaan bouwen.
- U krijgt de gelegenheid om in gesprek te gaan over het ontwerp.
- We tonen het schetsontwerp aan de buurt en vertellen waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt.

3. Omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan)

Als het elektriciteitsstation niet in het huidige omgevingsplan past, vraagt de netbeheerder de gemeente:

- Het omgevingsplan te wijzigen, of;
- Af te wijken van het omgevingsplan via een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

De keuze voor de procedure hangt af van de grootte van het project. Kort gezegd, de BOPA kan worden gebruikt als de plannen duidelijk zijn en er geen veranderingen buiten het elektriciteitsstation nodig zijn. Bijvoorbeeld, als er een geluidszone rond het station moet worden vastgesteld vanwege geluidsoverlast. De gemeente moet altijd beoordelen of het plan past binnen een goede verdeling van functies op de locatie (evenwichtige toedeling van functies aan locaties, ETFAL). Dit betekent dat de effecten van het elektriciteitsstation op de omgeving worden bekeken, zoals geluidsoverlast of effecten op het waterbeheer.

Participatiedoel: Bewustwording. We geven informatie over de procedure zodat u tijdig kunt reageren.

Participatieniveau: Informeren en reageren. De procedures zijn landelijk vastgelegd. Afwijken van deze procedure is niet mogelijk.

Wijziging omgevingsplan
Een wijziging omgevingsplan realiseert een aanpassing van het omgevingsplan voor het desbetreffende elektriciteitsstation. De regels worden hiermee gewijzigd.

U wordt op de volgende manieren op de hoogte gehouden:

- De gemeente informeert over het voornemen om het omgevingsplan te wijzigen.
- De omgeving ontvangt een brief van de netbeheerder wanneer het omgevingsplan ter inzage ligt.
- De bekendmaking van het ontwerp omgevingsplan wordt gepubliceerd op officiele bekendmakingen.nl. U heeft dan zes weken om hierop te reageren (een zienswijze in te dienen). De wijziging van het omgevingsplan is in te zien op Regels op de kaart.
- Na de ter inzagelegging worden de zienswijzen beoordeeld en beantwoord. De gemeente maakt hiervoor een 'nota van beantwoording' en betrekt de zienswijzen in haar besluitvorming.
- Na het besluit van de gemeente over het omgevingsplan kunnen belanghebbenden binnen zes weken in beroep gaan bij de Raad van State.

BOPA-procedure
Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning die afwijkt van het omgevingsplan, kan de bouw/vernieuwing van het elektriciteitsstation worden toegestaan ondanks de bestaande regels. De regels en mogelijkheden uit het omgevingsplan blijven echter bestaan. De BOPA-procedure (oftewel een buitenplanse omgevingsactiviteit) volgt meestal de normale procedure voor een omgevingsvergunning, die 8 weken duurt. Deze periode kan met maximaal 6 weken worden verlengd bij grote afwijkingen. Na het besluit ligt het plan 6 weken ter inzage voor eventuele bezwaren.

Er kan ook gekozen worden voor een uitgebreidere procedure, die 26 weken duurt. Het ontwerpbesluit wordt dan 6 weken ter inzage gelegd, net als bij een omgevingsplan. Iedereen kan in deze periode een zienswijze indienen. Na het behandelen van deze zienswijzen wordt de omgevingsvergunning 6 weken ter inzage gelegd voor beroep bij de rechtbank. Na dit beroep is hoger beroep mogelijk bij de Raad van State.

4. Vergunningen

Omgevingsvergunning
Een omgevingsvergunning is een toestemming van de overheid om te mogen bouwen of verbouwen. Deze vergunning zorgt ervoor dat bouwprojecten voldoen aan de regels, zoals het omgevingsplan. Het helpt om de omgeving te beschermen en ervoor te zorgen dat veranderingen veilig en gecontroleerd gebeuren.

De omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan is eerder besproken onder punt 3: Omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan). Wanneer een elektriciteitsstation passend is in het omgevingsplan zal bijvoorbeeld altijd nog een omgevingsvergunning voor het bouwen nodig zijn. Hier is dan geen BOPA meer voor nodig, maar wel een aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen die de genoemde reguliere voorbereidingsprocedure doorloopt.

Participatiedoel: Bewustwording. We geven informatie over de procedure zodat u tijdig kunt reageren.

Participatie niveau: Informeren en reageren. U kunt bezwaar maken tegen het verlenen van de vergunning. U wordt hierover tijdig en volledig geïnformeerd.

Wanneer de omgevingsvergunning is verleend, kunnen de werkzaamheden op het terrein beginnen. De werkzaamheden worden uitgevoerd door één of meerdere aannemers.

U wordt op de volgende manieren op de hoogte gehouden
Als het ontwerp klaar is en het werk gestart kan worden, vraagt de netbeheerder een omgevingsvergunning (=bouwvergunning) aan.

- De netbeheerder informeert de omgeving dat zij een omgevingsvergunning aanvraagt.
- Gemeente publiceert op officiele bekendmakingen.nl dat zij een omgevingsvergunning aanvraag in behandeling neemt.
- Gemeente toetst of de vergunningaanvraag voldoet aan wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en of de participatie verlopen is conform het vastgestelde protocol ontwikkeling elektriciteitsstations.
- Als er voldaan wordt aan de voorwaarden dan wordt de omgevingsvergunning verleend.
- Gemeente publiceert op officiele bekendmakingen.nl dat zij een omgevingsvergunning verleent.
- U kunt binnen 6 weken na publicatie, bezwaar en beroep aan te tekenen tegen de omgevingsvergunning.

Andere vergunningen

Voor de bouw of uitbreiding van het elektriciteitsstation worden soms meerdere vergunningen aangevraagd. Hier gelden wettelijke procedures voor. Op de projectpagina van het elektriciteitsstation delen we met u welke vergunningen aangevraagd moeten worden.
Op officiele bekendmakingen.nl kunt u de status van deze vergunningen vinden.

5. Uitvoering werkzaamheden

Participatiedoel: Bewustwording. We vinden het belangrijk dat omwonenden tijdig worden geïnformeerd over de werkzaamheden, de planning en de te verwachten overlast. Daarbij willen wij ook op de hoogte zijn hoe de werkzaamheden worden ervaren door buurtbewoners.

Participatieniveau: Informeren en luisteren. Wij vinden het belangrijk dat omwonenden tijdig over de werkzaamheden worden geïnformeerd. We houden, waar mogelijk, rekening met wensen van de buurt.

U wordt op de volgende manieren op de hoogte gehouden:

- U wordt door de netbeheerder en de aannemer tijdig geïnformeerd over de geplande activiteiten, mogelijke overlast en wat u kunt doen als u vragen of klachten heeft. Tijdens de werkzaamheden stelt de netbeheerder een contactpersoon beschikbaar.
- Er worden verschillende communicatiekanalen en- middelen ingezet om omwonenden en bedrijven in de buurt te informeren.

Participatie doelgroepen

In de (directe) omgeving worden omwonenden, ondernemers, instellingen en belanghebbenden betrokken. We bekijken per elektriciteitsstation of er specifieke doelgroepen zijn die een speciale communicatie-aanpak nodig hebben. De evaluatie van de gekozen doelgroepen wordt beschreven in het participatie eindverslag. In de volgende alinea leest u meer over dit eindverslag.

Wat gebeurt er met uw inbreng?

Alle ontvangen input wordt zorgvuldig verwerkt. U ontvangt terugkoppeling over hoe ideeën en opmerkingen worden meegenomen en waarom. Aan het eind van ieder project wordt een eindverslag van de participatie gemaakt. Het eindverslag bestaat uit een overzicht van resultaten van het participatieproces, en een reflectie op het participatieproces.
Het participatie eindverslag vindt u op Open Amsterdam. De locatie van het eindverslag op Open Amsterdam wordt met u gecommuniceerd. Dit kan bijvoorbeeld per brief, e-mail of op de projectpagina van het elektriciteitsstation.

Vooruitblik

Gedurende het proces blijft de gemeente samen met de netbeheerders, bewoners en belanghebbenden informeren over de voortgang. Tussentijdse resultaten en belangrijke besluiten worden bijvoorbeeld aangekondigd met een brief en/of gedeeld op de projectpagina.

Disclaimer: Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan zullen we dit uitleggen.